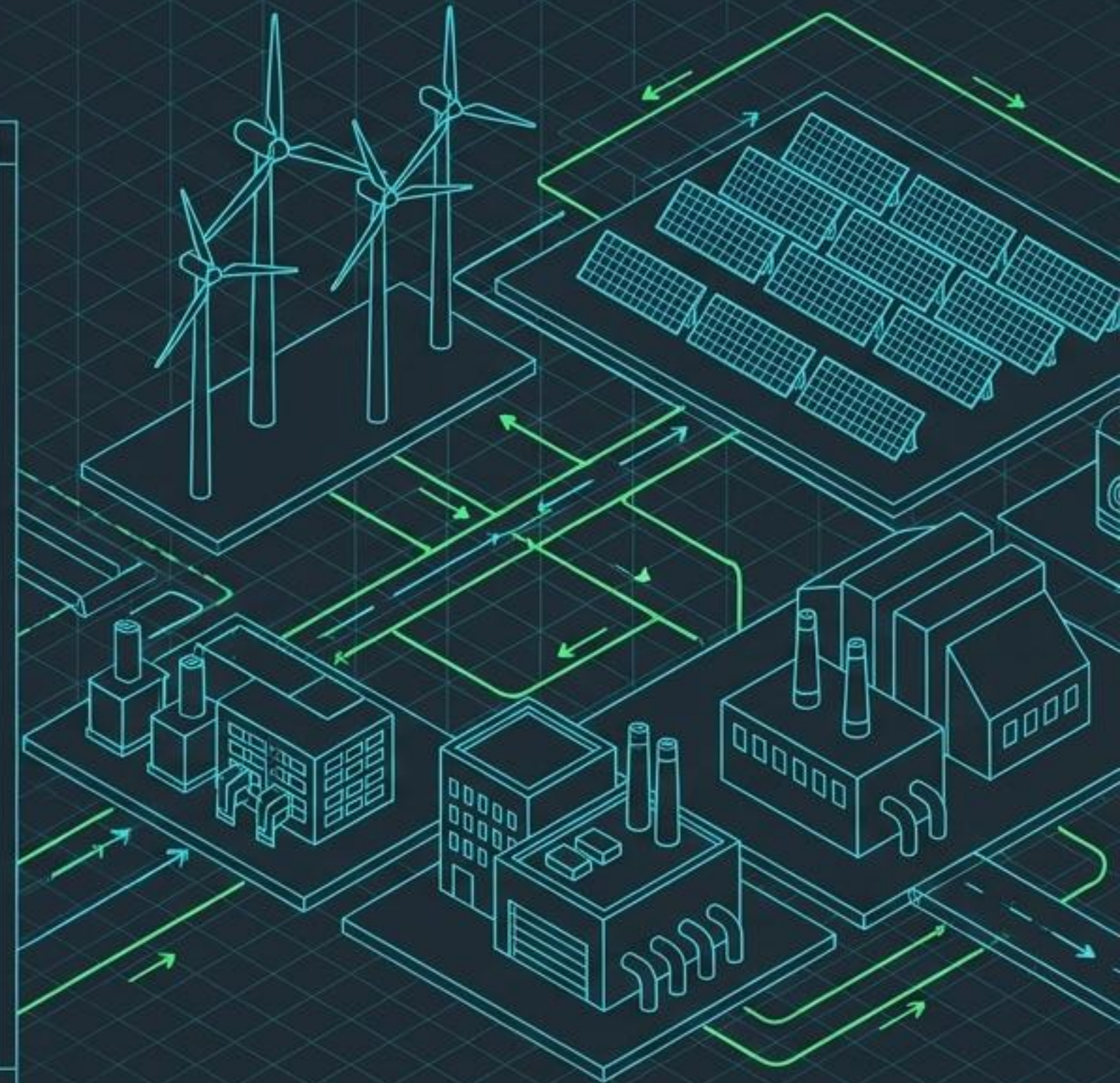

ยุทธศาสตร์พลังงาน ในระบอบโลกใหม่

พลิกความเสี่ยงภูมิรัฐศาสตร์
สู่ชัยชนะทางธุรกิจและการลงทุน

Areeporn Asawinpongphan, Ph.D.

จากทัศนคติความเสี่ยงภูมิรัฐศาสตร์และผลกระทบต่อราคาน้ำมันโลก

Risk Thermometer

ระดับ 4 (Worst Case: Regional War): >100 USD/bbl.

สงครามลุกลามเต็มรูปแบบในภูมิภาค กระทบเศรษฐกิจมหภาคอย่างรุนแรง

ระดับ 3 (Extended Disruption): ~85-100 USD/bbl.

ยืดเยื้อ กระทบห่วงโซ่อุปทานพลังงาน ส่งผลให้ต้นทุนประเทศผู้นำเข้าสูงขึ้นมา

ระดับ 2 (Base Case: Strait Disruption): ~75-85 USD/bbl.

ปิดช่องแคบฮอร์มุซชั่วคราว สร้างแรงกดดันเงินเพื่อระดับปานกลาง

ระดับ 1 (Quick De-escalation): ~70-75 USD/bbl.

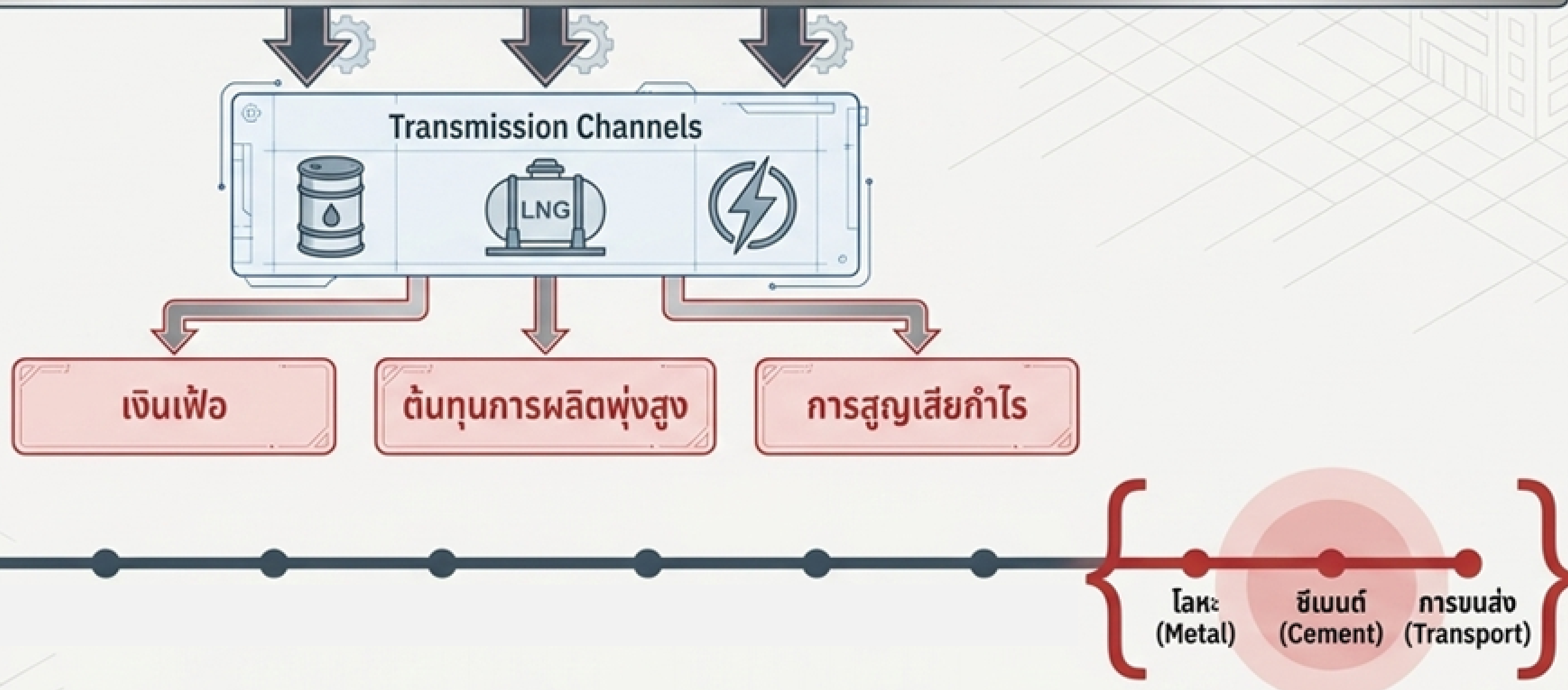
ความขัดแย้งยุติใน 2 สัปดาห์ มีเพียงพริ่เมียมความเสี่ยงระยะสั้น

แจ้งเตือนวิกฤต: หากราคาน้ำมันทะลุ 100-110 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล จะสร้างผลกระทบต่อต้นทุนพลังงานในประเทศอย่างรุนแรง (ไฟฟ้า, น้ำมันเชื้อเพลิง, LPG) และดันค่าครองชีพพุ่งสูงอย่างมีนัยสำคัญ

วิกฤตภูมิรัฐศาสตร์โลกพุ่งตรงสู่ธุรกิจผ่านต้นทุนพลังงาน

ยุค Geopolitics-driven Economy

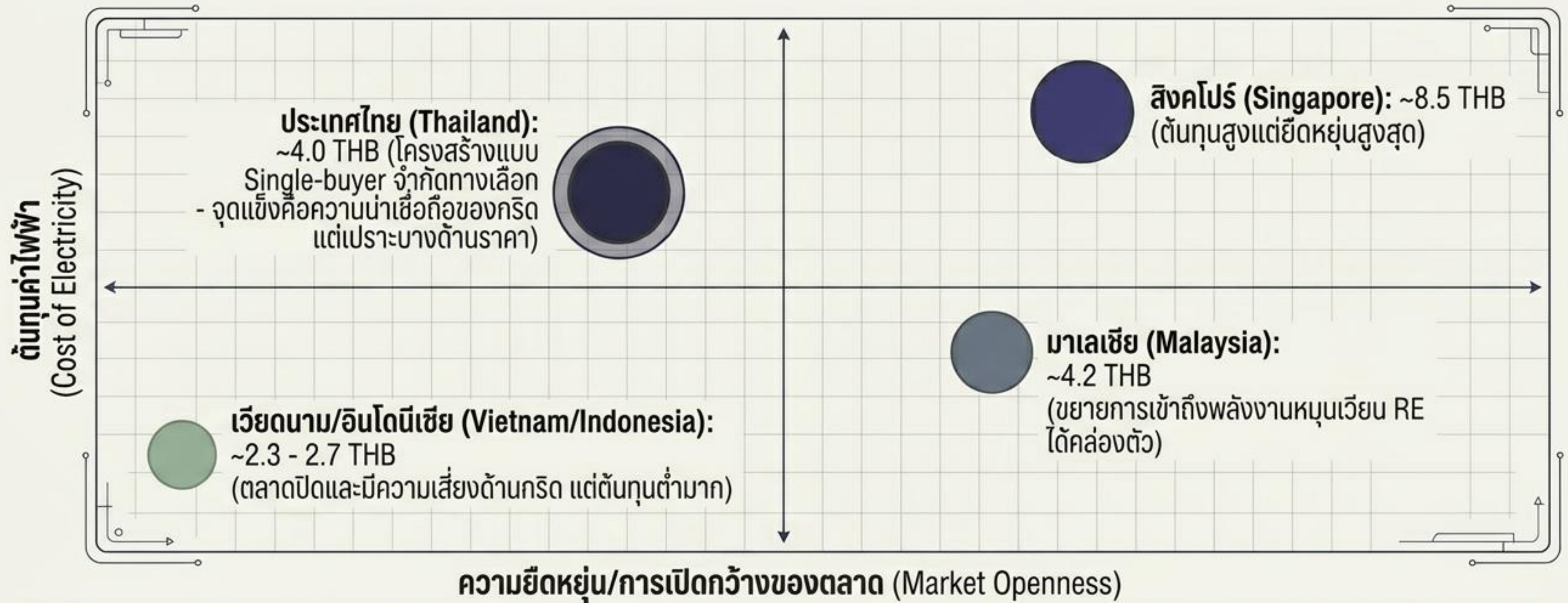

- **ช่องทางการส่งผ่าน (Transmission Channels):** ระบบเศรษฐกิจไทยกว่า 44% พึ่งพาก๊าซธรรมชาติและน้ำมัน (LNG & Oil) ทำให้ความผันผวนของโลกส่งตรงถึงแผงควบคุมต้นทุนของทุกบริษัท

- **แรงกดดันต่ออัตรากำไร (Margin Squeeze Barbell):** ต้นทุนพลังงานคิดเป็นสัดส่วนสูงถึง 20-25% ในกลุ่มอุตสาหกรรม โลหะ (Metal), ซีเมนต์ (Cement), และ การขนส่ง (Transport)

- **The Ripple Effect:** วิกฤตต้นทุนไม่ได้หยุดอยู่แค่ภาคอุตสาหกรรมหนัก แต่ลามไปยังห่วงโซ่อุปทานอื่น เช่น ภาคการผลิต อาหาร และการก่อสร้าง เบียดบังความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจที่มีข้อจำกัดในการผลักภาระต้นทุนไปยังผู้บริโภค

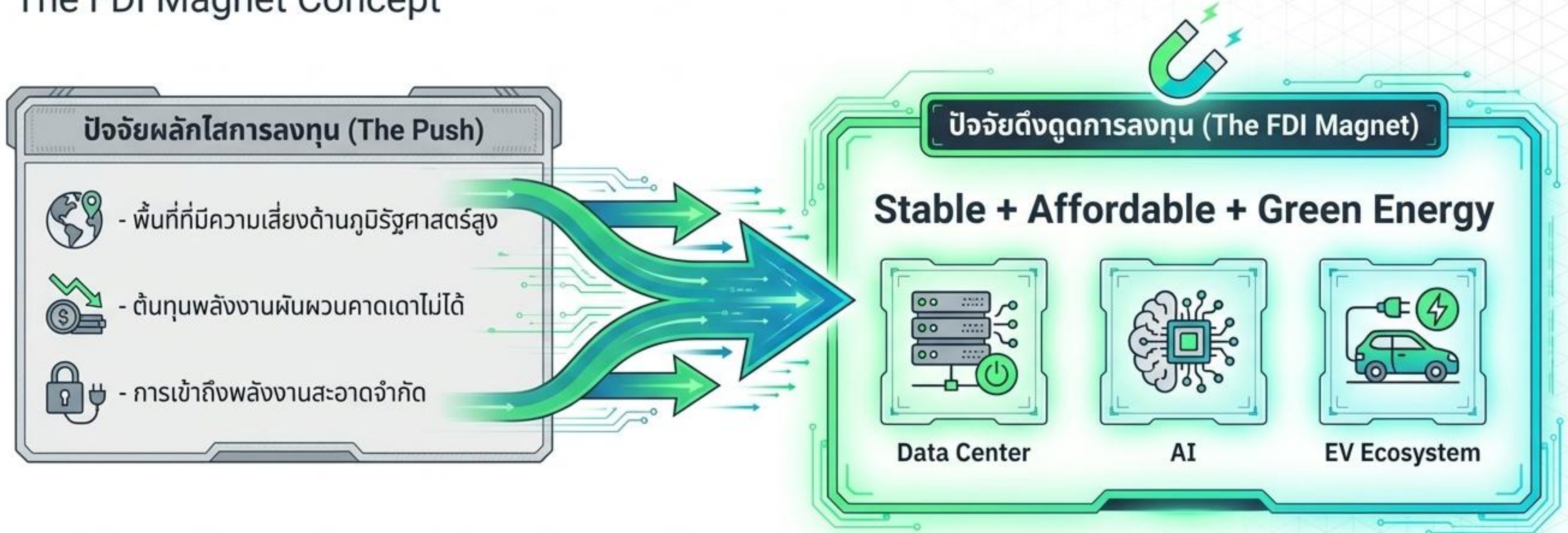
ศักยภาพการแข่งขันของไทยในเวทีอาเซียน: มั่นคงแต่ขาดความยืดหยุ่น

ความเปราะบางระดับชาติ: พลังงานกลายเป็นความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ที่คุกคามโดยตรงต่อที่ยืนใน Global Supply Chain หากไทยไม่เพิ่มความยืดหยุ่นในการเข้าถึงพลังงานหมุนเวียน

กระแสเงินทุนโลกมุ่งหน้าสู่โครงสร้างพื้นฐานพลังงานสะอาด

The FDI Magnet Concept

บทสรุป: ทิศทางของบริษัทข้ามชาติเปลี่ยนไป ชื้อได้เปรียบอย่าง 'ค่าแรงต่ำ' ไม่เพียงพออีกต่อไป
ธุรกิจต้องแข่งขันด้วยมาตรฐานความยั่งยืนระดับโลก (RE100, CBAM, Green Supply Chain)

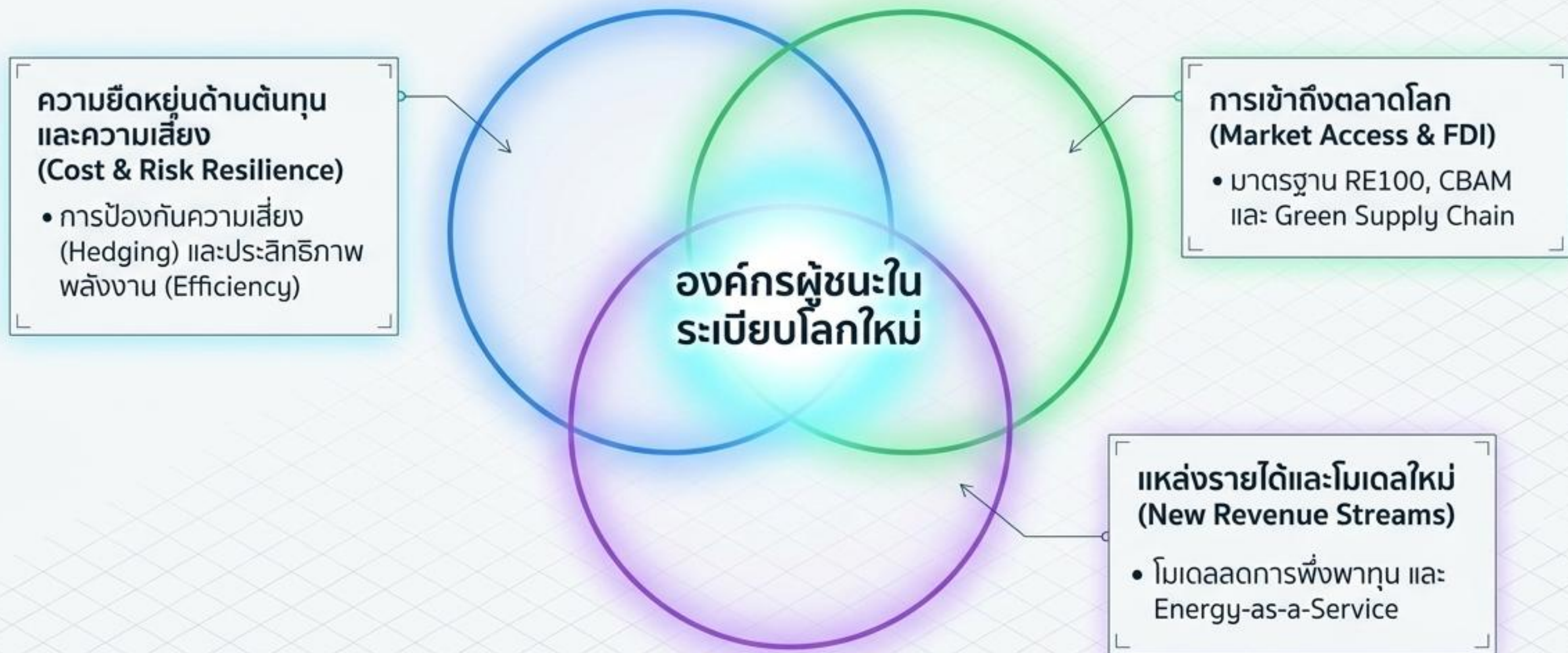
นิยามใหม่ของความมั่นคงและข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน

	ยุคเดิม
ข้อได้เปรียบหลัก	ค่าแรงต่ำ (Cheap Labor)
นิยามความมั่นคง	เน้นไฟต้องไม่ดับ และควบคุมต้นทุนระยะสั้น
โครงสร้างระบบ	ระบบรวมศูนย์ (Centralized System)
บทบาทของธุรกิจ	ผู้บริโภคเชิงรับ (Passive Consumer)

พลังงานคือสินทรัพย์เชิงยุทธศาสตร์ ไม่ใช่เพียงสาธารณูปโภค

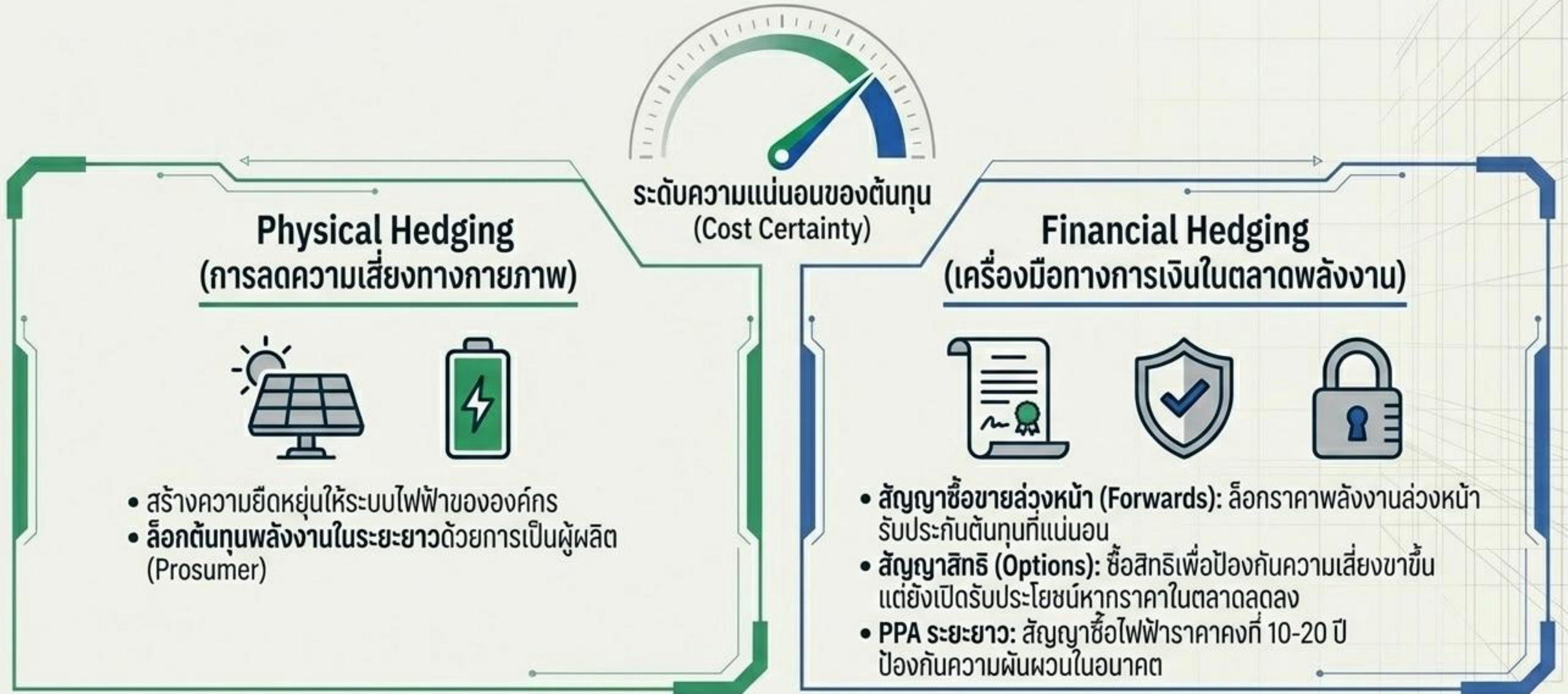
การปรับฐานคิดของระดับบริหาร: องค์กรผู้ชนะจะมองพลังงานเป็น 'ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์' เพื่อสร้างกำไรและลดความเสี่ยง

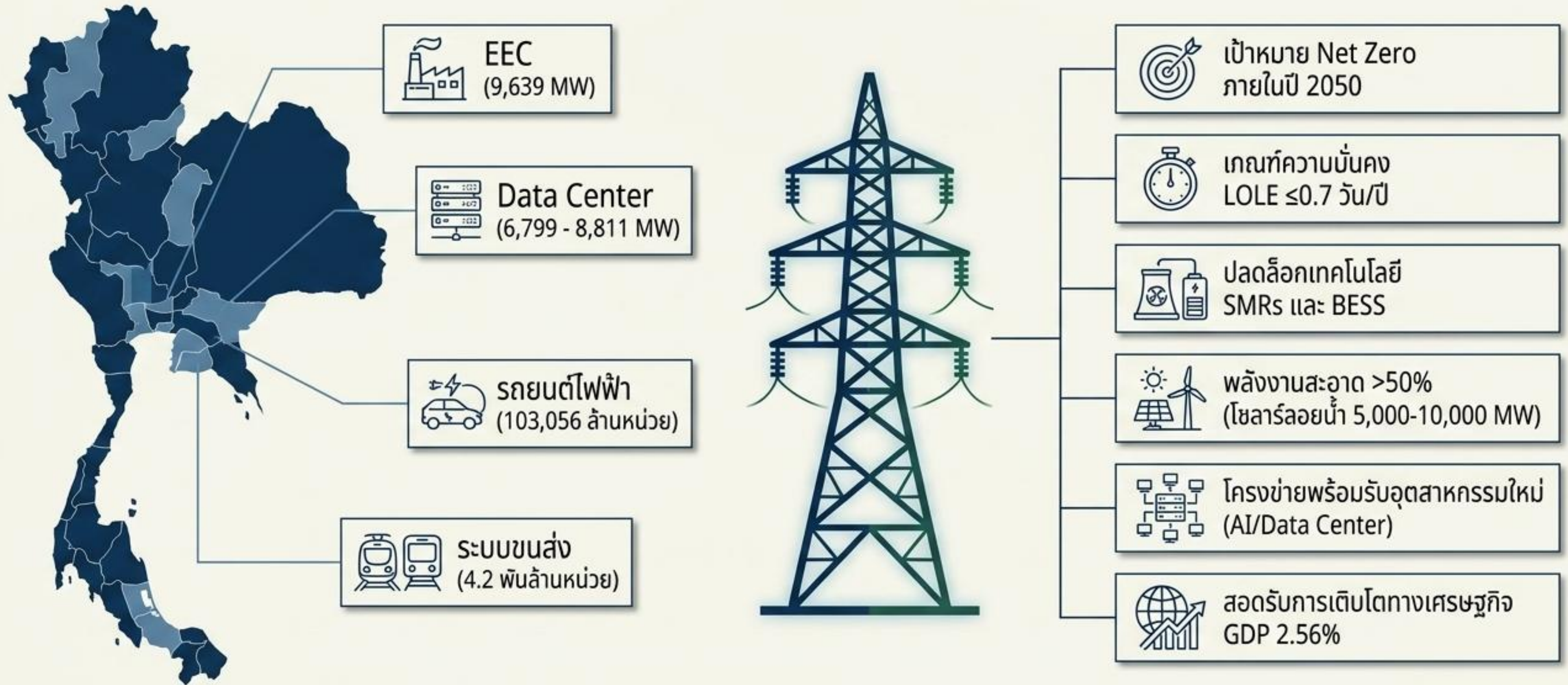
พิมพ์เขียวสู่ความยืดหยุ่น: 4 ขั้นตอนยุทธศาสตร์การบริหารพลังงาน

กลไกป้องกันความเสี่ยง (Energy Hedging) เพื่อล็อกต้นทุนและสร้างเสถียรภาพ

ร่างแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้ากับการพยากรณ์ความต้องการที่เติบโตก้าวกระโดด

ความต้องการใช้ไฟฟ้าทั้งหมดจะเพิ่มขึ้นเกือบ 2 เท่า สู่ระดับ ~71,000 MW ภายในปี 2050

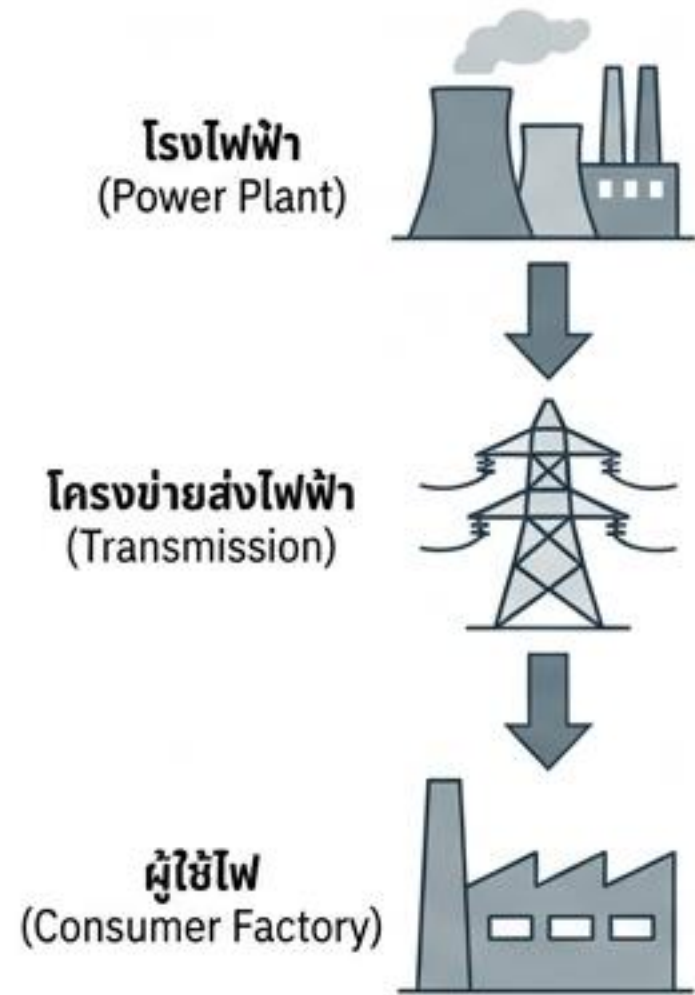
การพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้า: การเติบโตแบบก้าวกระโดดสู่ปี 2050

ความต้องการไฟฟ้าของไทยจะเพิ่มขึ้นเกือบ 2 เท่าตัว
ภายใน 25 ปี (จาก ~36,450 MW สู่ 71,000-77,000 MW)
ขับเคลื่อนโดยเศรษฐกิจดิจิทัลและกระแสการเปลี่ยนผ่าน

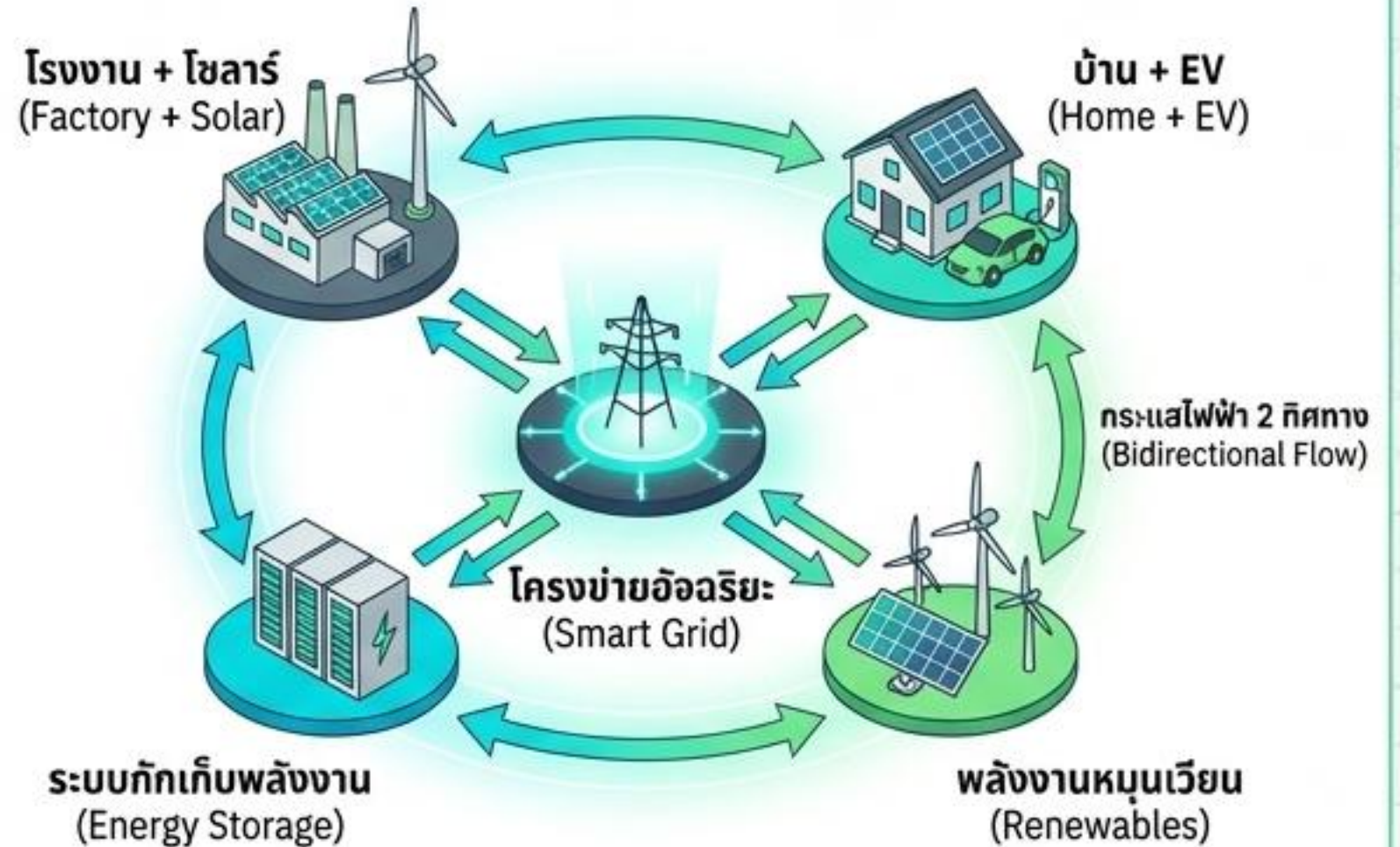

การเปลี่ยนผ่านสู่ระบบไฟฟ้าแบบกระจายศูนย์ (Decentralization)

ระบบเก่า: ศูนย์กลาง (Centralized)

ระบบใหม่: กระจายศูนย์ (Decentralized)

จากผู้บริโภคสู่ผู้ผลิตเชิงรุก:

ระบบไฟฟ้ากำลังเปลี่ยนผ่านสู่ยุค Multi-directional Power Flow กระแสไฟฟ้า, ระบบกักเก็บพลังงาน, และบริการดิจิทัล โหลเวียนอย่างอิสระระหว่างโครงข่ายและผู้ใช้งาน

ปลดล็อกข้อจำกัดทางธุรกิจ:

นโยบายระยะถัดไปจะเปิดโอกาสมหาศาลผ่านตลาดที่มีความยืดหยุ่น การบูรณาการ Hardware และ Software เข้าด้วยกัน ทำให้ภาคธุรกิจสามารถบริหารจัดการพลังงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ระบบนิเวศแบบกระจายศูนย์: การยกระดับสู่ผู้ผลิตและบริหารจัดการพลังงาน

The Prosumer Ecosystem Diagram

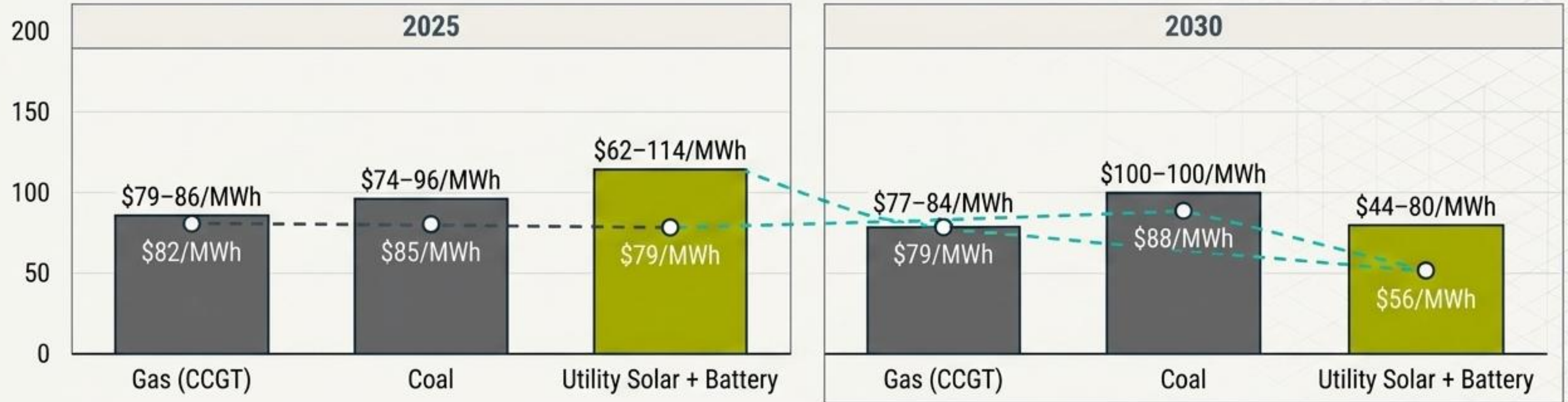
AI-powered Energy Management & Microgrid
(ขับเคลื่อนด้วย AI เพิ่มความแม่นยำ ลดความสูญเปล่า และพึ่งพาตนเองได้)

เทคโนโลยีเหล่านี้คือโครงสร้างพื้นฐานใหม่
ปัจจุบันระบบพลังงานหมุนเวียนและแบตเตอรี่สามารถแข่งขันด้านต้นทุนกับเชื้อเพลิงฟอสซิลได้แล้ว

จุดตัดทางเศรษฐศาสตร์: พลังงานแสงอาทิตย์พร้อมแบตเตอรี่ ถูกกว่าฟอสซิล

Levelized Cost of Electricity (LCOE) Comparison: 2025 vs. 2030 (\$ per megawatt-hour, real 2024)

จุดเปลี่ยนต้นทุน (The Crossover): ภายในปี 2030 ต้นทุนการผลิตไฟฟ้าจาก Solar + Battery (คาดการณ์ที่ \$44-80/MWh) จะมีราคาถูกกว่าการสร้างโรงไฟฟ้าก๊าซธรรมชาติ (\$84/MWh) และถ่านหิน (\$100/MWh)

เกราะป้องกันความผันผวน (Volatility Shield): ระบบโซลาร์และแบตเตอรี่มีต้นทุนคงที่ที่คาดการณ์ได้ (ไม่มีความเสี่ยงด้านราคาเชื้อเพลิง) ตัดขาดการพึ่งพาค่า LNG ในตลาดโลก

เทคโนโลยี BESS (Battery Energy Storage System) คือกุญแจสำคัญที่ปลดล็อกจุดอ่อนเรื่องความไม่แน่นอนของแสงอาทิตย์ ทำให้พลังงานหมุนเวียนกลายเป็นพลังงานที่สั่งการได้ (Dispatchable)

ยุทธศาสตร์คู่ขนานระดับองค์กร: จากการตั้งรับสู่การรุกเชิงโครงสร้าง

Horizon 1: Short-Term Defense (การป้องกันระยะสั้น)

- กระจายความเสี่ยงการจัดหาพลังงาน
- ใช้กลไกทางการเงินและการบริหารจัดการ
กรีดระยะสั้น

Horizon 2: Long-Term Offense (การปฏิรูปเชิงโครงสร้างระยะยาว)

- **นโยบายหลัก:** นำร่องตามกรอบ PDP 2026
ขับเคลื่อนสู่เป้าหมาย Net Zero
- **เทคโนโลยีหลัก:** ลงทุนใน Solar, BESS
และการจัดการด้านอุปสงค์ (Demand-Side
Flexibility)
- **โมเดลตลาด:** เตรียมความพร้อมสู่กลไก Direct
PPA เพื่อล็อกต้นทุนระยะยาว และหลุดพ้นจาก
ความผันผวนของราคาเชื้อเพลิงระดับโลก

Execution Pillar 1: กลยุทธ์การลงทุน Solar Rooftop และ Direct PPA

ต้นทุนการติดตั้งโซลาร์รูฟท็อปลดลงอย่างมากเหลือเพียง ~20-25 บาท/วัตต์ (C&I)

Decision Matrix

Option A: โมเดลการลงทุนเอง (Direct Investment)

- **ต้นทุนเริ่มต้น (Upfront Capital):** สูง
- **ความคุ้มค่าระยะยาว (Long-term ROI):** สูงสุด (ประหยัดค่าไฟ ได้สูงสุด เป็นเจ้าของสินทรัพย์เต็มรูปแบบ)
- **การควบคุม/ความเสี่ยง:** ควบคุมเต็มรูปแบบ / รับภาระการบำรุงรักษา

Option B: โมเดลซื้อขายไฟฟ้า (Solar-as-a-Service / PPA)

- **ต้นทุนเริ่มต้น (Upfront Capital):** ไม่มี (Zero Upfront)
- **ความคุ้มค่าระยะยาว (Long-term ROI):** ปานกลาง (แบ่งส่วนลดค่าไฟกับผู้ให้บริการ)
- **การควบคุม/ความเสี่ยง:** ผูกพันสัญญาระยะยาว / ผู้ให้บริการดูแลตลอดสัญญา ลดความเสี่ยงทางเทคนิค

กรอบการตัดสินใจ: โมเดลการลงทุนพลังงานแสงอาทิตย์สำหรับองค์กร

ต้นทุนการติดตั้งโซลาร์รูฟท็อปลดลงอย่างมากเหลือเพียง ~20-25 บาท/วัตต์ (C&I) ธุรกิจมี 2 ทางเลือกหลัก:

Solar Procurement Action Matrix

Option A

โมเดลการลงทุนเอง
(Direct Investment)

- **ข้อดี:** ประหยัดค่าไฟได้สูงสุดในระยะยาว, เป็นเจ้าของสินทรัพย์เต็มรูปแบบ
- **ข้อควรพิจารณา:** ต้องใช้เงินลงทุนตั้งต้น (CAPEX) สูง, รับภาระการบำรุงรักษา

Option B

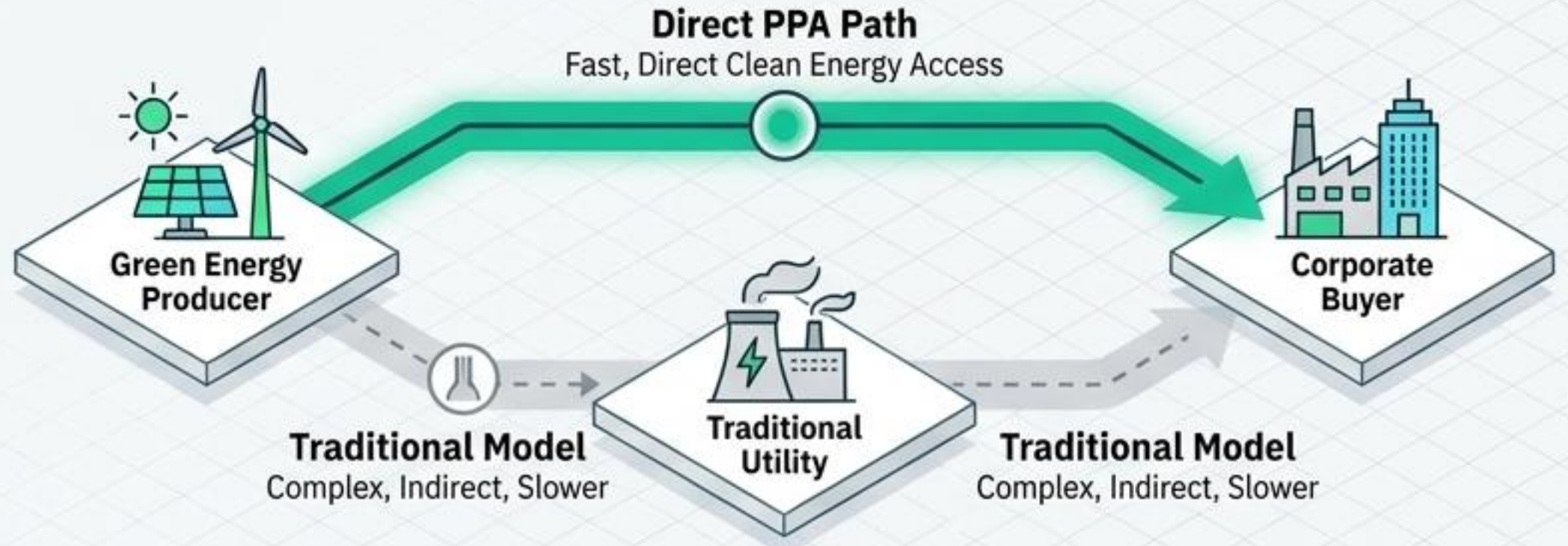
โมเดลซื้อขายไฟฟ้า
(Solar-as-a-Service / PPA)

- **ข้อดี:** ไม่มีต้นทุนแรกเข้า (Zero Upfront Capital), ได้รับส่วนลดค่าไฟทันที, ผลักภาระความเสี่ยงให้ผู้ให้บริการ
- **ข้อควรพิจารณา:** ต้องทำสัญญาระยะยาว, ประหยัดได้น้อยกว่าการลงทุนเอง

ปัจจัยเร่ง: อัตราค่าไฟฟ้าที่สูงขึ้น (กระทบต้นทุนอุตสาหกรรม 10-30%) และนโยบายสนับสนุน (อัตรารับซื้อคืน FiT ที่ 2.20 บาท/หน่วย) ทำให้จุดคุ้มทุน (Payback period) เร็วขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

Direct PPA: เครื่องมือสำคัญแห่งขีดความสามารถในการแข่งขัน (งานล่องขอกำลังต่อมาจาก)

Direct PPA (Power Purchase Agreement) คือกลไกที่ปลดล็อกให้ภาคธุรกิจสามารถซื้อไฟฟ้าระดับอุตสาหกรรมจากผู้ผลิตพลังงานสะอาดได้โดยตรง (ผ่านระบบโครงข่ายของรัฐ)

Cost & Risk Management

ล็อกต้นทุนค่าไฟฟ้าในระยะยาว
ป้องกันความเสี่ยงจากราคา LNG พั่นพวน
และรับผลประโยชน์จากต้นทุนการผลิตโซลาร์
ที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง

Competitiveness and ESG

เป็นกุญแจสำคัญเพียงดอกเดียวที่สเกล
ได้เพื่อตอบสนองเงื่อนไข RE100
และมาตรฐานระดับโลก

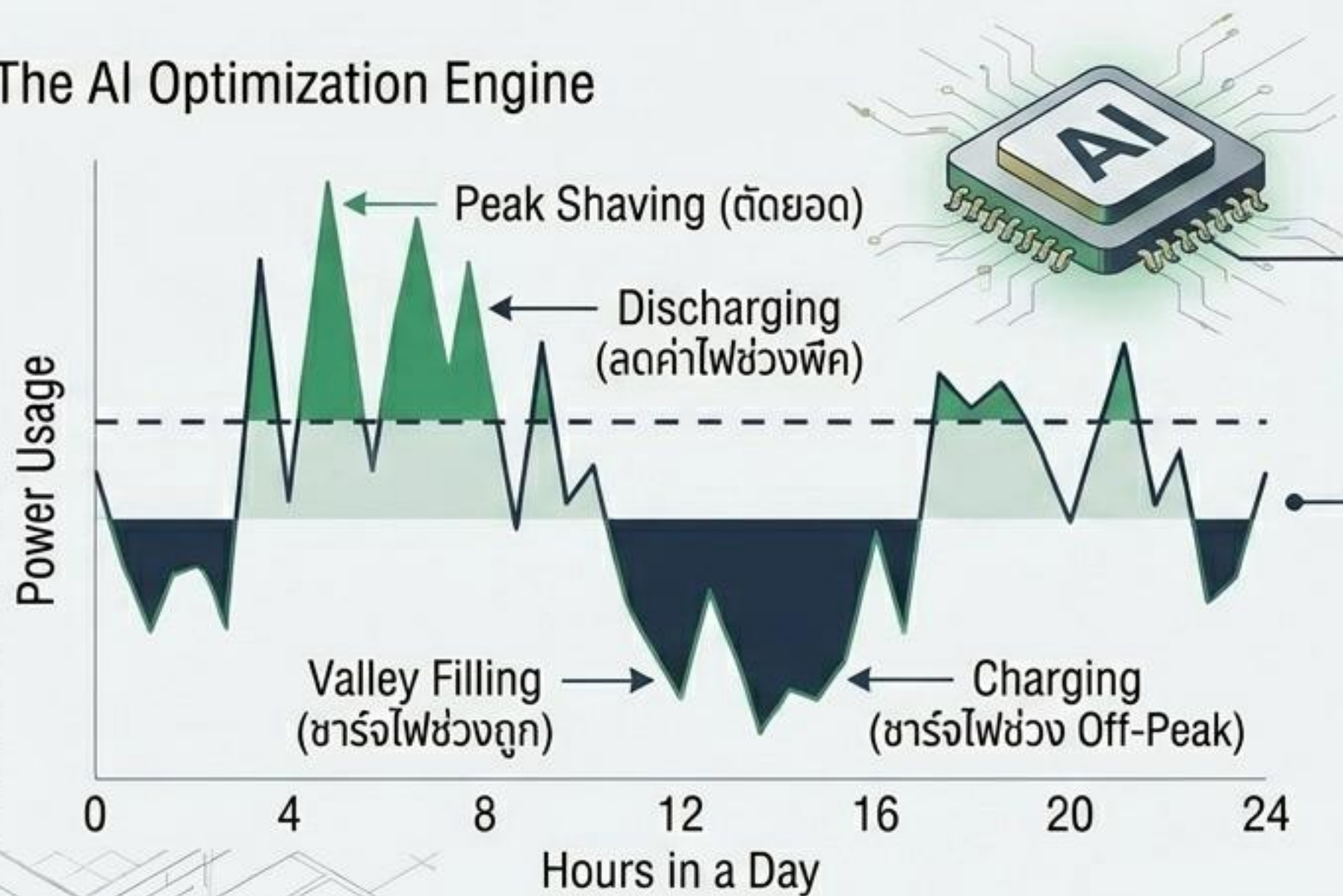

FDI Magnet

ประเทศที่กลไกนี้เสร็จสมบูรณ์ก่อน
จะกลายเป็นผู้ชนะในการดึงดูด Supply Chain
ข้ามชาติที่บังคับใช้กฎเหล็กด้านความยั่งยืน

Pillar 2: AI-Driven Battery - สมอกลบบริหารจัดการพลังงาน

The AI Optimization Engine

CATL Case Study:

+3% Efficiency

-75% Downtime losses
(Predictive Maintenance)

≥99.99% Accuracy
(Early fault detection)

AI เปลี่ยนแบตเตอรี่จากการเป็นเพียง “ที่เก็บประจุ” ให้กลายเป็น “เครื่องมือทำกำไร” ผ่านการคาดการณ์การใช้งาน ลดยอดการใช้ไฟฟ้าสูงสุด (Peak Demand) และสร้างรายได้จากบริการจัดการความยืดหยุ่น (Flexibility Services)

Pillar 3: Building Retrofits – ปิดรอยรั่ว สร้างผลกำไรที่จับต้องได้ทันที

 15-30%
Energy Savings

 < 5 Yr
Payback

 20%
Effective Cost Reduction

 10-30%
CO2 Reduction

The Building Retrofit Leak

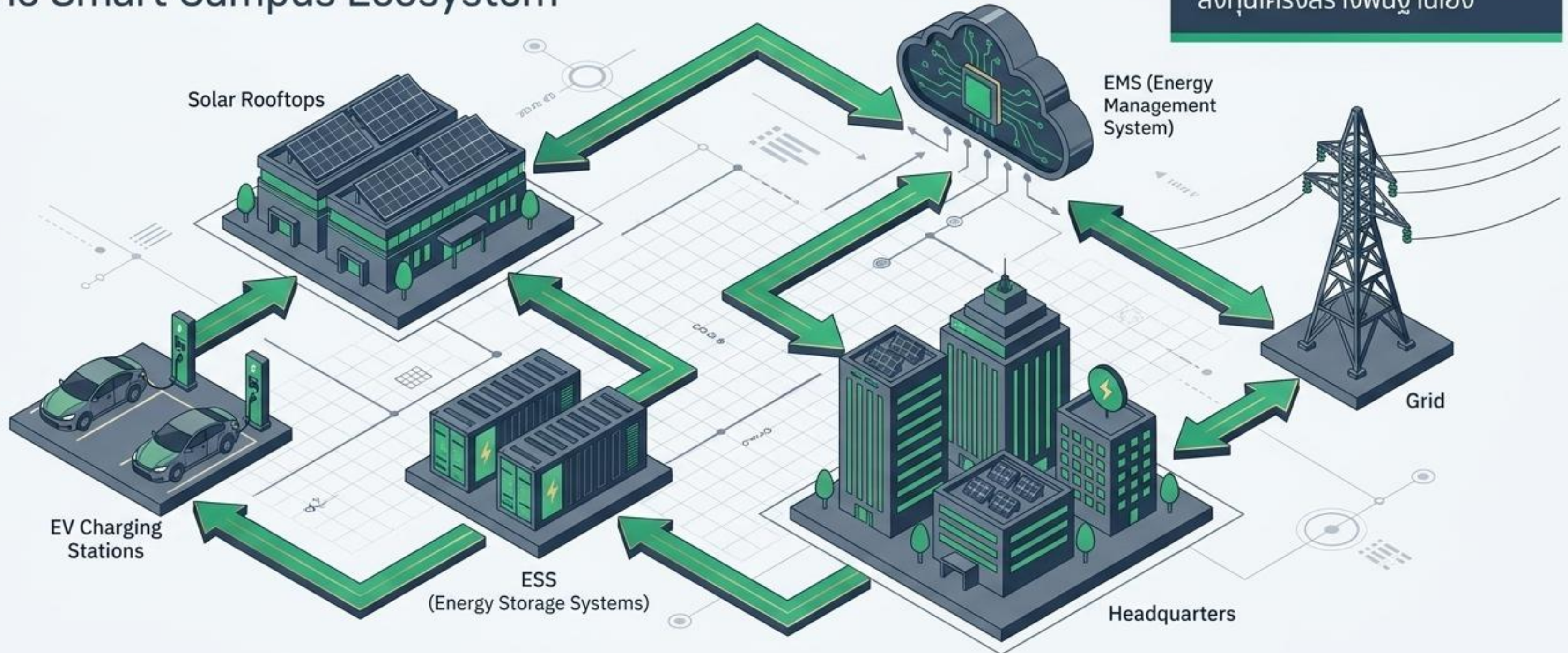
HVAC Waste
HVAC Waste
Lighting Waste

- **Smart HVAC**
High-efficiency chillers, VFDs, smart scheduling & controls
- **LED & Sensors**
LED replacement, motion & daylight sensors
- **Building Envelope**
Insulation, high-performance glazing, solar film
- **IoT BMS**
BMS, IoT, real-time monitoring & analytics

ในช่วงที่ Direct PPA ยังมีข้อจำกัด การปรับปรุงประสิทธิภาพอาคารคือการลงทุนที่คืนทุนเร็วที่สุดและเป็น Bankable Project ที่ลดต้นทุน Overhead ได้ทันที

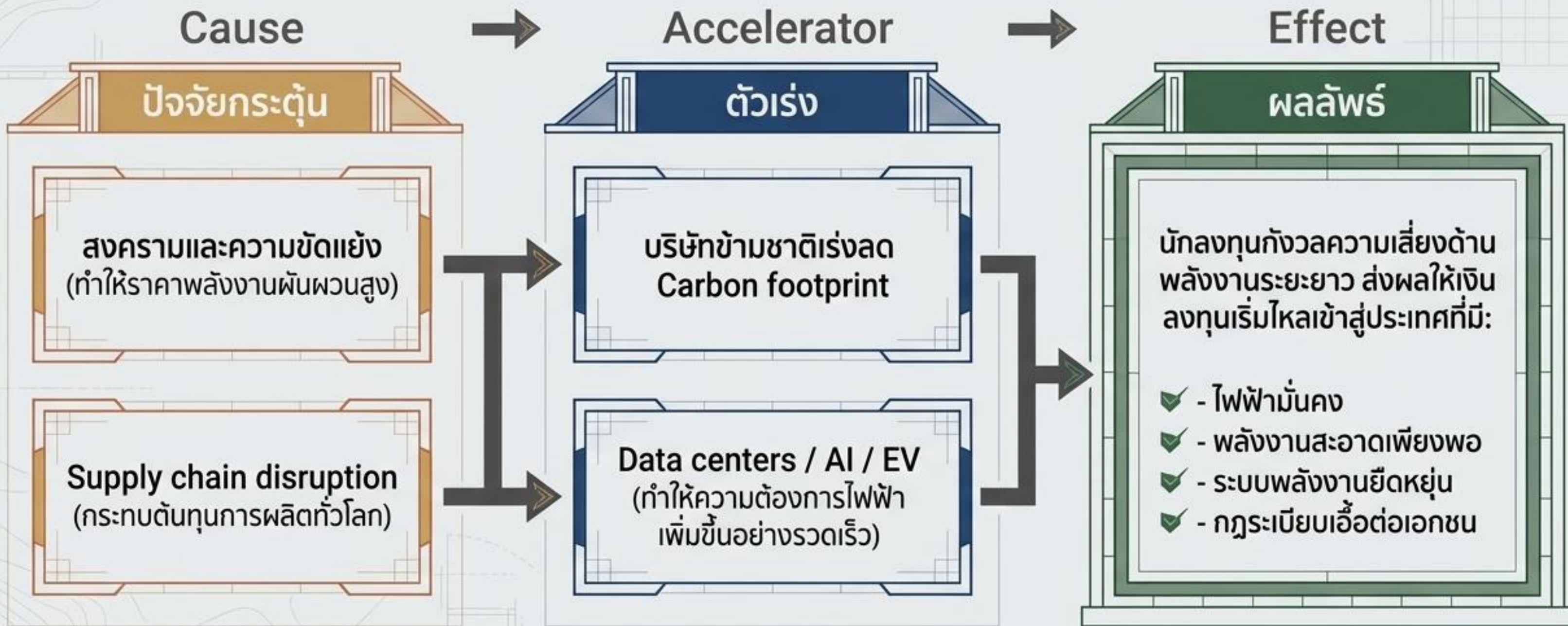
Pillar 4: Corporate Microgrids & Energy-as-a-Service (EaaS)

The Smart Campus Ecosystem

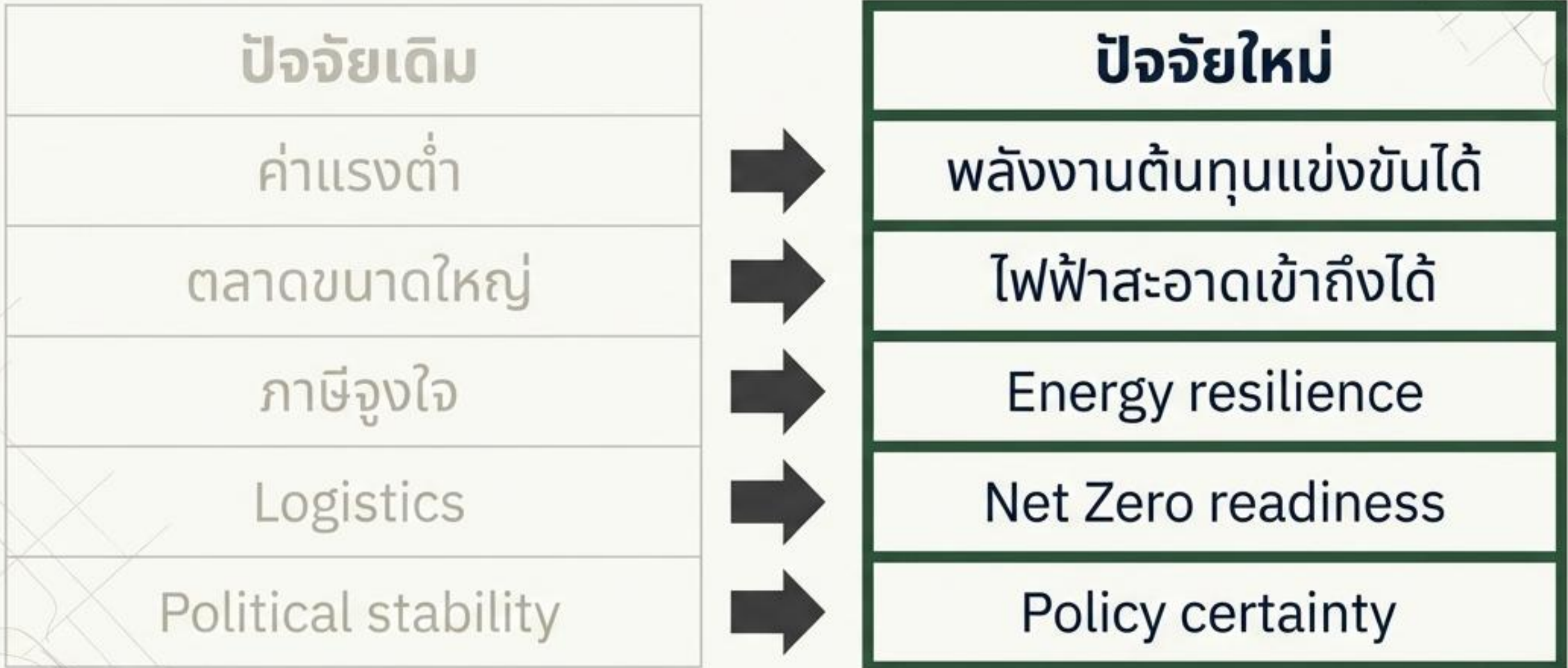

องค์กรขนาดใหญ่ระดับประเทศ (เช่น SCG, GPSC, Keppel) เริ่มปรับใช้ Microgrid และโมเดล EaaS (เช่น Cooling-as-a-Service) โดยลูกค้าจ่ายเพียงค่าบริการพลังงาน (Pay for service) โดยไม่ต้องลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเอง

โลกกำลังเข้าสู่ยุค “Energy-Geopolitics”

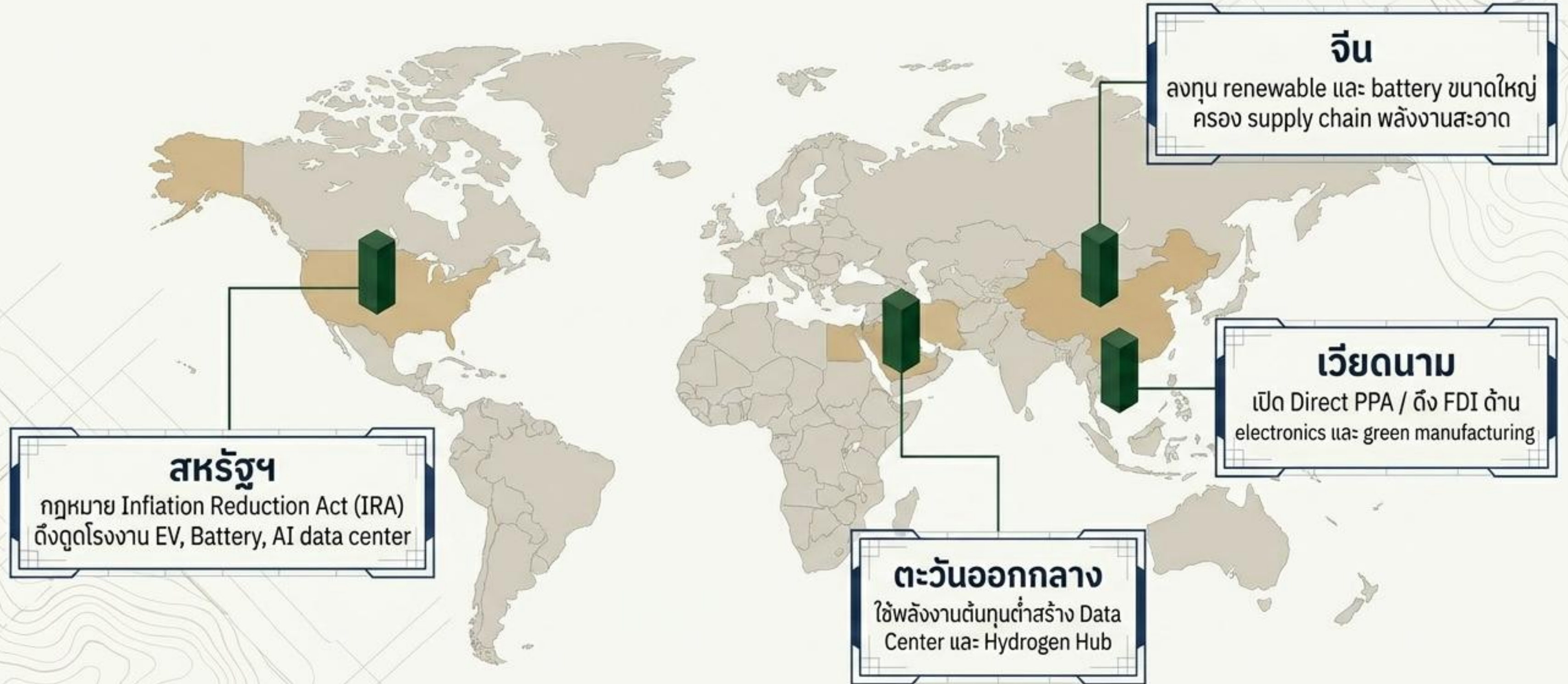

กฎเกณฑ์ใหม่ของการลงทุนโลก (New Investment Criteria)

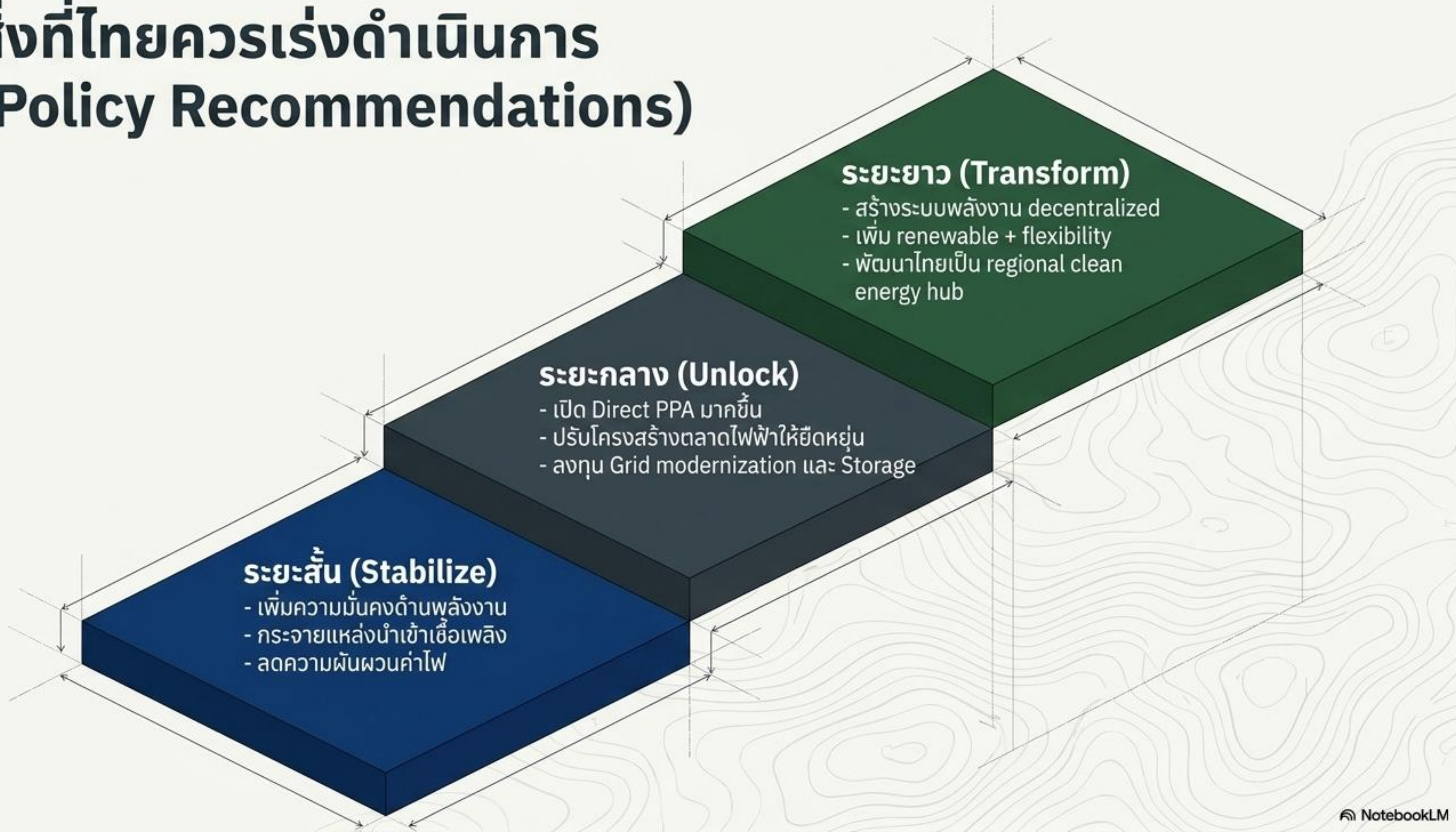

Key Insight: “Energy” กำลังกลายเป็น Strategic Asset ไม่ใช่เพียงต้นทุนการผลิต

Geo-Energy Winners: ประเทศที่สร้างความได้เปรียบในเกมใหม่

สิ่งที่ไทยควรเร่งดำเนินการ (Policy Recommendations)

“การแข่งขันของโลกยุคใหม่” ไม่ใช่เพียงการแข่งขันด้านแรงงานหรือภาษี...

[ความมั่นคง
ทางพลังงาน] + [ไฟฟ้า
สะอาด] + [ความยืดหยุ่น
ของระบบพลังงาน]

= ผู้ดึงดูดเงินลงทุนของโลกในทศวรรษหน้า

ประเทศที่ปรับตัวได้เร็วที่สุด จะเป็นผู้ชนะในสมรภูมิเศรษฐกิจใหม่นี้

ปลดล็อกขีดความสามารถใหม่ด้วยโมเดลธุรกิจแห่งอนาคต

“

โลกใหม่ไม่ได้แข่งขันกันแค่ต้นทุนอีกต่อไป แต่แข่งขันกันที่ ‘พลังงานที่มั่นคง ยืดหยุ่น และสะอาด’ ใครปรับตัวเพื่อเข้าถึงทรัพยากรเหล่านี้ได้เร็วกว่า จะกุมความได้เปรียบทั้งด้านต้นทุน การดึงดูดการลงทุน และการเข้าถึงตลาดโลกอย่างแท้จริง